

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3316/24
5.6.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић, чланова већа, у парници тужиље АА, ..., као правног следбеника сада пок. ББ бивше из ..., чији је пуномоћник Милорад Јовишевић, адвокат из Панчева, ул. Змај Јове Јовановића бр. 5в, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Милорад Ђорђевић, адвокат из Београда, ул. Његошева бр. 31в, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 3475/17 од 21.9.2020. године, у седници већа одржаној дана 5.6.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиље и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 3475/17 од 21.9.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је ББ по основу брачне тековине у браку са сада пок. ГГ стекла право својине на 1/2 стана у ..., ул. ..., стан бр. 11, површине 49м², једноипособан, у стамбеној згради саграђеној на парцели бр. ... уписане у Лист непокретности бр. ... КО ... и на 1/2 кат.парцеле бр. ... површине 10 а и 13 м², уписане у лист непокретности ... КО ..., па је обавезан тужени ВВ да призна то право тужиљи и да трпи да се тужиља упише као власник 1/2 наведених непокретности у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље ББ, којим је тражила да се тужени ВВ исели из стана у ул. ..., стан бр. 11, који се налази у стамбеној згради саграђеној на парцели бр. ... уписаној у лист непокретности бр. ... КО ..., са свим

лицима и стварима и тако ослобођен од лица и ствари исти преда тужиљи ББ из ... на доживотно плодуживање, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је предлог тужиље за одређивање привремене мере за обезбеђење неновчаног потраживања ради отклањања ненадокнадиве штете и насиља које трпи тужиља, а којим је тражила да се наложи туженом ВВ да одмах омогући тужиљи несметано искључиво коришћење мање собе, а са осталим корисницима стана, кухиње са трпезаријом са постојећом опремом, купатила са постојећом опремом, као и терасе једноипособног стана који се налази у ..., ул. ... на трећем спрату стан бр. 11 у стамбеној згради подигнутој на кат.парцели ..., као неоснован. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 186.900,00 динара у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде.

Против наведене пресуде тужиља и тужени су благовремено изјавили жалбе из свих законом прописаних разлога, и то тужиља побијајући пресуду у ставу другом и трећем изреке, а тужени против става првог и четвртог изреке. Тужени је трошкове другостепеног поступка опредељено тражио.

Након доношења побијане одлуке и изјављених жалби странака решењем Трећег основног суда у Београду П 3475/17 од 15.3.2021. године утврђен је прекид поступка у овој правној ствари, с обзиром да је првобитно означена тужиља ББ преминула у току ожалбеног поступка, дана 16.12.2020. године. Решењем истог суда од 23.2.2024. године настављен је поступак у овој правној ствари, будући да је поступак преузела АА, ћерка пок.ББ, као њен законски наследник.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), Апелациони суд у Београду је оцено да су изјављене жалбе неосноване.

Првостепена пресуда није захваћена битним повредама поступка из члана 374 став 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се неосновано указује жалбеним наводима парничних странака, јер је побијана пресуда непротивречна, довољно образложена, нема друге недостатке који би спречавали њено испитивање, а разлози наведени у образложењу пресуде нису у супротности са изреком пресуде и изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ББ и пок. ГГ су били у ванбрачној заједници од 1973. године а потом у брачној заједници од 1982. године, која је непрекидно трајала до смрти ГГ дана 26.10.2002. године, а из које заједнице је 1975. године рођен њихов заједнички син, овде тужени ВВ. Сада пок. ГГ је на основу Уговора о откупу закљученог 10.12.1992. године (очигледном омашком у првостепеној одлуци наведен датум 20.12.1992. године) са Предузећем "... " д.о.о. стекао право својине на једноипособном стану бр. 11 на трећем спрату, у стамбеној згради у улици ..., површине 49м² (деталније описан у самом уговору), који стан је у целости исплатио 22.7.1993. године, а према садржини тог уговора пок. ГГ је стан откупио као носилац станарског права. Даље је утврђено је да је пок. ГГ по основу Уговора о куповини и продаји од

10.5.1988. године, овереног пред Општинским судом у Сопоту дана 23.5.1988. године, те Уговора о деоби непокретности овереног дана 25.4.1996. године пред Другом општинским судом у Београду под Ов.бр. 4828/96, стекао право својине на кат.парцели бр... површине 0,09,86 хектара у КО ... те је у листу непокретности бр. ... КО ..., уписан као власник са обимом удела 1/1 на парцели ..., њива III класе површине 10 ари и 3 м2. Сада пок. ГГ, као поклонодавац и тужени ВВ, као поклонопримац су дана 21.2.1997. године закључили Уговор о поклону који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду под Ов. бр. 1351/97, чије су предмет били: а) ванкњижно власништво на једноипособном стану број 11, на трећем спрату у стамбеној згради у ул. ... у ... – ..., стан бр. 11, површине 49 м2, (детаљније описан у самом уговору) и б) 1/2 њиве површине од 0,18,99 ха на кат. Пар. ... уписаној у ЗКУЛ бр. ... КО ... (члан 1). Овим уговором поклонодавац је задржао за себе и своју супругу ББ, мајку поклонопримца, доживотно право коришћења на напред наведеном стану (члан 2). Из записника у поступку излагања података о непокретностима на јавни увид, утврђено је да је Комисија за излагање на јавни увид података премера и катастарског класирања земљишта утврђивање права на непокретностима за КО ... – ... број 951-10-118/2006, наложила да се у лист непокретности изврши упис стана број 11, површине 49 м2, у ул. ...и као носилац права одређен је овде тужени те је наложен упис доживотног плодоуживања на предметном стану у корист ББ, што одговара и саржини листа непокретности ... КО ..., у коме је на стану бр. 11, ул. ..., кат.пар. ..., као власник уписан овде тужени, са уписаним доживотним плодоуживањем на предметном стану у корист ББ (дана 3.2.2007. године). Током трајања заједнице живота са пок. ГГ, његова супруга ББ је била запослена, а поред тога је радила и приватно у бутицима као кројачица, обављала је редовне кућне послове везане за домаћинство и вођење бриге око заједничког сина, овде туженог. Супруга сада пок. ГГ, првобитно означена тужилца ББ, није имала сазнање да су њен супруг и овде тужени закључили Уговор о поклону и иста није дала сагласност за закључење тог уговора.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредаба члана 29 став 1, 171 став 1, 174 став 1, 176 став 2, 180 став 2 и 357 став 1 Породичног закона - ПЗ ("Сл. гласник РС", бр. 18/2005, 72/2011 - др. закон и 6/2015), нашао да је основан тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је по основу брачне тековине ББ стекла право својине на 1/2 предметних непокретности. Као претходно правно питање, првосетепени суд је у складу са одредбом члана 12 ЗПП, те применом члана 109 ЗОО, ценио питање да ли је Уговор о поклону који је закључен између пок. ГГ и овде тужног ништав у делу којим је пок. ГГ располагао непокретностима стеченим у брачној заједници са ББ, те утврдио да су предметне непокретности стечене у току трајања брачне заједнице сада пок. ББ и пок. ГГ, који су својим радом једнако доприносили њиховом стицању, те закључио да исте представљају њихову заједничку имовину, при чему околност да је као ванкњижни власник стана био означен пок. ГГ, односно књижни власник парцеле, по оцени првостепеног суда није од утицаја с обзиром да се у конкретном случају има сматрати да је упис извршен на име оба супружника у смислу члана 176 став 2 ПЗ, из чега је даље закључио да је Уговор о поклону ништав у делу којим је пок. ГГ располагао идеалним делом имовине своје супруге, пок. ББ и донео одлуку као у ставу првом изреке.

Одлучујући о делу тужбеног захтева којим је тражено иселење туженог из

предметног стана и предаје истог ББ на плодуюживање, првостепени суд је применом чл. 60 Закона о основама својинскоправних односа, утврдио да је плодуюживање конституисано само за део стана, па је нашао да је овако постављен тужбени захтев неснован и донео одлуку као у ставу другом изреке. Надаље, одлучујући о предложеној привременој мери, ради отклањања ненадокандиве штете и насиља које тужила тврди да трпи, а којом је тражено да се наложи туженом да ББ омогући несметано коришћење мање собе, са осталим корисницима спорног стана бр. 11, првосетепени суд је применом одредбе члана 449 став 3 ЗИО нашао да је исти неоснован, с обзиром да није доказано постојање опасности по потраживање, као други кумулативни услов за одређивање привремене мере обезбеђења неновчаног потраживања, а није доказано ни постојање насиља према ББ.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, када је донео одлуку у ставу првом изреке, а за своју одлуку у том делу је дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд, као другостепени.

Правилан је закључак првостепеног суда да непокретности које су предмет тужбеног захтева и спорног уговора о поклону, представљају заједничку имовину сада већ пок. ББ и пок. ГГ у смислу члана 171 ПЗ стечену у току трајања њиховог брака.

У овој парници примењује се Породични закон - ПЗ ("Сл. гласник РС", бр. 18/2005, 72/2011 - др. закон и 6/2015) на основу члана 357 става 1 тог закона. Из одредбе члана 171 став 1 ПЗ произлази да је заједница живота супружника неопходан услов за стицање заједничке имовине у току брака. Заједница живота подразумева, између осталог, економску заједницу и заједничко вођење породичног домаћинства. Чланом 174 став 1 ПЗ прописано је да заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно, док је чланом 176 став 2 ПЗ прописано да се сматра да је упис извршен на име оба супружника и када је извршен на име само једног од њих, осим ако након уписа није закључен писмени споразум супружника о деоби заједничке имовине, односно брачни уговор или је о правима супружника на непокретности одлучивао суд.

Правилно је првостепени суд претходно ценио питање делимичне ништавости спорног уговора о поклону, у смислу одредбе 12 ЗПП, а имајући у виду чињеницу да је током поступка несумњиво утврђено да су ББ и пок.ГГ били у ванбрачној заједници од 1973. године а потом и у брачној заједници од 1982. године, која је непрекидно трајала до смрти ГГ 26.10.2002. године, да су у току трајања брака стекли непокретности које су предмет тужбеног захтева, по основу Уговора о откупа стана који је 10.12.1992. године закључио сада пок. ГГ, као носилац станарског права са Предузећем "... " д.о.о. (стан бр. 11, на трећем спрату у стамбеној згради у ул. ... у ...) и по основу Уговора о куповини и продаји од 10.5.1988. године и Уговора о деоби непокретности овереног 25.4.1996. године – на основу којих је пок. ГГ уписан у лист непокретности бр. ... КО ..., као власник са обимом удела 1/1 на парцели ..., њива 3. класе површине 10 ари и 3 м2, те да је у току трајања брака пок. ГГ наведеним непокретностима располагао у корист туженог Уговором о поклону, овереним пред Четвртим општинским судом у Београду Ов. бр. 1351/97 дана 21.2.1997. године, без изричите сагласности пок. ББ, па је правилан закључак првостепеног суда да предметни стан и парцела представљају

њихову заједничку имовину са подједнаким уделима, те да је располагање пок. ГГ и сувласничким уделом од 1/2 који припада пок. ББ, спорним уговором о поклону, ништаво.

Код чињенице да је Уговор о поклону закључен између пок. ГГ, као поклонодавца и туженог као поклонопримца, закључен у време трајања брака између ББ и пок. ГГ и који за предмет има непокретности стечене у току трајања брака, постоји законска претпоставка из члана 171 став 1 ПЗ да се ради о заједничкој имовини, па отуда по члану 176 став 2 истог закона сматра се да је упис извршен на оба супружника и када је извршен на име само једног од њих. Таква ситуација наметала је обавезу поклонодавца да прибави сагласност своје супруге ББ као заједничара на спорној непокретности, па чињеница да таква сагласност у конкретном случају није постојала по члану 174 став 1 Породичног закона онемогућава једног од супружника да располаже заједничком ствари у целини, чиме је предметни уговор о поклону делимично ништав, како то правилно закључује и првостепени суд.

Побијање првостепене пресуде из разлога неправилне примене члана 8 ЗПП, односно указивање на погрешну оцену исказа парничних странака представља неосновано побијање правилности првостепене пресуде од стране друготуженог. Насупрот овим жалбеним наводима, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8 ЗПП којом је прописано да суд по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. У току поступка терет доказивања је на странкама које тврде да имају одређено право, али је законом такође установљено начело слободне оцене доказа које препушта суду савесну и брижљиву оцену доказа. У образложењу првостепене пресуде суд је на јасан, логичан и прихватљив начин изнео садржину изведених доказа и правилно их оценио, а осим тога жалбеним наводима којима се оспорава оцена изведених доказа указује се на релативно битну повреду поступка која не представља разлог за укидање пресуде.

Неосновано тужени у жалби истиче да је постојало сазнање тужиље за закључен уговор о поклону, да у време кад је уговор закључен породични односи нису били нарушени, те да је тужени у свом страначком исказу истакао да је његова мајка 2002. године инсистирала да се предметни стан упише на туженог јер се плашила деце из првог брака пок. ГГ. Наиме, наведене околности не мењају правилно утврђену чињеницу да је предметни стан стечен откупом у току трајања брака његових родитеља и да као такав представља њихову заједничку имовину са подједнаким уделима, а којом је затим сада пок. ГГ без изричите сагласности своје супруге, као заједничара, располагао у корист туженог, што чини предметни уговор о поклону ништавим у том делу, како то правилно закључује и првостепени суд.

Надаље, правилна је и одлука првостепеног суда којом је одбијен захтев за иселење туженог из предметног стана и предају истог сада већ пок.ББ на плодоуживање, као и одлука о одбијању предлога за одређивање привремене мере ради обезбеђења неновчаног потраживања.

Цењени су наводи жалбе тужиље којима се оспорава правилност ожалбене пресуде у ставу другом изреке указивањем да је у том делу првостепени суд на

погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, и то одредбу чл.60 Закона о основама својинско правних односа и правна правила СГЗ, да је статус туженог у предметном стану прекаријалан тј. доброчин и да исти траје док носилац “јачег права”-доживотног плодуживања то жели, да су односи између парничних странака били складни док се тужени није оженио, да је након тога дошло до сукоба снахе и тужиље, да је тужени поводом тога покушао да тужиљу “смести” у неуропсихијатријску болницу где је иста задржана око два месеца ради испитивања након чега је отпуштена из болнице као здрава и пословно способна, да је по изласку из болнице тужени одбио да тужиљу прими у стан и послао је код њене сестре у ... те да је 2009. године поднео предлог за њено лишење пословне способности који је решењем Првог основног суда од 9.2.2009. године одбијен, али су ови наводи без утицаја на доношење другачије, за тужиљу повољније одлуке у овом делу.

Ово због тога што је све чињенице битне за доношење одлуке о захтеву тужиље у овом делу првостепени суд потпуно утврдио на основу изведених доказа које је правилно ценио у смислу чл.8 ЗПП-а те је на тако утврђено чињенично стање правилно применио и материјално право. Наиме, право доживотног плодуживања као лична службеност није регулисана позитивноправним прописима, па се код овог института примењују правна правила Српског грађанског законика (СГЗ) из 1844. године којима је регулисана лична службеност. Према правним правилима СГЗ право доживотног плодуживања је лична службеност која обухвата вршење стварног права на туђој ствари и подразумева вршење права на целој ствари докле год као такво постоји. Личне службености престају на исти начин као и стварне службености, између осталог и када се у једној личности сједини својство власника, односно сувласника ствари и плодуживаоца. У конкретном случају, уговором о поклону закљученим 21.2.1997. године између сада пок.ГГ, као поклонодавца и туженог ВВ, као поклонопримца, установљено је право доживотног плодуживања на предметном стану у корист супруге поклонодавца, ББ. Изведеним доказима у овом поступку несумњиво је утврђено да је предметни уговор о поклону ништав у делу којим је поклонодавац располагао 1/2 непокретности које су предмет тог уговора (између осталих и спорни стан) те је утврђено да је ББ по основу брачне тековине у браку са сада пок.ГГ стекла право својине на 1/2 предметног стана те је обавезан тужени да призна тужиљи то њено право и да као уписани власник целе непокретности трпи да се тужиља упише као власник непокретности са наведеним уделом. С обзиром да је ожалбена пресуда у том делу потврђена, то првобитна тужиља ББ, као сувласник на стану не може са успехом тражити иселење туженог из стана на коме је и он сувласник са истим уделом као и тужиља, као ни предају стана њој на доживотно плодуживање јер је стицањем права својине са одговарајућим уделом иста постала сувласник на предметном стану, што у конкретном случају значи да је установљено право доживотног плодуживања тужиље престало, јер су се у личности тужиље сјединили својство власника, односно сувласника стана и плодуживаоца. Ово посебно када се има у виду да је право плодуживања лична службеност која обухвата вршење стварног права на туђој ствари, а у конкретном случају предметни стан за ББ више није туђа ствар, већ заједничка ствар ње и туженог са сувласничким уделима од по 1/2. Институт сусвојине регулисан је одредбама чл.13 и 14 Закона о основама својинско правних односа, према којима сусвојина постоји када на неподељеној ствари више лица има право својине али тако да је део сваког титулара одређен сразмерно целини те да сувласник има право да ствар држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, не

повређујући права осталих сувласника. То значи да на једној ствари право својине припада већем броју лица а пошто ствар није подељена то нико од сувласника нема искључиву власт на физички одређеном делу, него свако врши своја власничка овлашћења сразмерно свом сувласничком идеалном делу на целој ствари. Сваки сувласник има идеалан део на свакој честици ствари. Стога, ББ, као сувласник на предметном стану са уделом од 1/2 има право да исти користи заједно са другим сувласником, овде туженим, у смислу наведених законских одредаба.

Следом наведеног, потврђена је и одлука о предложеној привременој мери, с обзиром да је првостепени суд правилно закључио да нису испуњени услови за одређивање привремене мере у смислу члана 449 став 3 Закона о извршењу и обезбеђењу.

Приликом одлучивања овај суд је имао у виду и остале жалбене наводе парничних странака, али је код напред наведеног, оценио да су исти без утицаја на доношење другачије одлуке, па их посебно не образлаже сходно овлашћењу из члана 396 став 1 ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка из побијаног става четвртог изреке, супротно жалбеним наводима туженог, будући да је донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 ЗПП и правилном применом важеће АТ и ТТ, у време пресуђења, а који трошкови су тужиљи правилно одмерени и досуђени, управо према успеху у спору, па је иста потврђена. Стим у вези неосновани су жалбени наводи туженог да тужиљи припадају процентуално трошкови за део којим је успео у спору, јер је суд правилном применом чл. 153 ЗПП тужиљи трошкове досудио у свему према укупном успеху у спору.

Из изнетих разлога, применом одредаба члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП, донета је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како тужени није успео у жалбеном поступку, то је одбијен његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је применом члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП донета одлука као у ставу другом изреке ове другостепене одлуке.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић